

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr.

Wilno, dnia 6 kwietnia 1933 r.

112.

T r e ś ć n u m e r u :

LOTWA.

1. Sprawa nowych traktatów handlowych litewsko-łotewskiego i litewsko-estońskiego. 2. Ponowne wybranie Kwiesisa na prezydenta państwa. 3. Primaaprilisowy dowcip prasy łotewskiej o ministrze Zauniusie. 4. Ulmanis o dawnym i nowym rządzie. 5. Niewpuszczanie robotników z Litwy przez Łotwę. 6. Związek unji bałtyckiej. 7. Sprawa komunikacji powietrznej. 8. Organ Skujeneeksa o polityce Berga. 9. Narada łotewskiego i estońskiego ministrów zagranicznych.

---§---

1. Sprawa nowych traktatów handlowych. "Siegodnia" /95.IV.1933/: Gabinet litewski uchwalił ostatnio uznać dotychczasowe traktaty handlowe między Litwą, Łotwą i Estonją za nieodpowiadające wymaganiom współczesnym. Uchwalono je kardynalnie zmienić i oprzeć na nowych podstawach gospodarczych. Rokowania na ten temat mają się rozpocząć w końcu kwietnia.

2. Ponowne wybranie Kwiesisa na prezydenta państwa. "Siegodnia" /95.IV.1933/: Prezydentem Łotwy został ponownie A. Kwiesis. Otrzymał on 52 głosy, podczas, gdy jego kontrkandydat dr. Kalninsz 25 głosów.

3. Primaaprilisowy dowcip prasy łotewskiej. W paru pismach łotewskich ukazała się 1 kwietnia wiadomość o rzekomem ustąpieniu ministra Spraw Zagranicznych Litwy Zauniusa z powodu jego rzekomej ~~zmiany~~ zmiany taktyki w sprawie wileńskiej. Wiadomość ta powtórzona przez niektóre pisma warszawskie okazała się trickiem primaaprilisowym.

4. Ulmanis o nowym i dawnym rządzie. "Pehdeja Brihdi" /Nr.76.IV.1933/: Na XVIII-tym kongresie związku rolniczego, który się odbył w tych dniach w Rydze z udziałem 450 delegatów i około 300 gości, prezes związku Ulmanis wygłosił przemówienie, dotyczące byłego i obecnego rządu.

Dawny rząd ustąpił z powodu odrzucenia przez sejm ustawy, dotyczącej szkół mniejszościowych. W rzeczywistości ustawa ta była jedynie narzędziem centrum demokratycznego, które miało na celu przerwanie współpracy mniejszości narodowych z łotewskimi partjami burżuazyjnymi, a to z tego powodu, że wbrew chęciom centrum demokratycznego przyjmowano z pomocą mniejszości narodowych ustawy o ochronie rolnictwa.

Co się tyczy osławionej polityki szkolnej, to nic narodowego w niej niema. Senat skasował owoce tej polityki, tak, że pozostało jedynie w wyniku jej paru zdegradowanych urzędników.

Zgodzić się trzeba na to, że nowy rząd nie jest najlepszy. W każdym razie jednak utworzony on został w sposób możliwie najlepszy.

W ostatnich czasach niepodobna wyrównać budżetu, gdyż budżet dawnego rządu był nierealny. Wypadnie żądać realnego i zdrowego budżetu, którego większa część nie byłaby przeznaczana na płace urzędnicze.

Bilans handlu zagranicznego już od listopada jest bierny. Spodziewać się należy że nowy minister Spraw Zagranicznych przyłoży starań, by zjawisku temu zapobiec.

Mówi się często o dyktaturze. W łotewskich warunkach dyktatury być nie może, gdyż żaden dyktator się nie utrzyma.

Należy pracować tak, by rząd uzyskał szersze prawa. Sejm musi pamiętać, że jego rzeczą jest wydawanie ustaw, lecz nie rządzenie. Należy dążyć do rządu, któryby korzystał z jednolitego poparcia sejmowego.

W sprawie polityki zagranicznej kongres przyjął rezolucję, w której domaga się realizacji związku bałtyckiego i niewciągania Łotwy w obce spory.

5. N i e w p u s z c z a n i e r o b o t n i k ó w z L i t - w y p r z e z Ł o t w ę .Prasa łotewska /z 1.IV.1933 r./:Przedstawiciele kilku organizacji gospodarczych zwrócili się do odpowiedniego ministerstwa z prośbą o wpuszczenie do Łotwy robotników rolnych z Litwy i Wileńszczyzny. Uskarżali się oni, że na Łotwie odczuwa się brak robotników rolnych. Bezrobotni nie chcą iść z miast do wsi.

W odpowiedzi na to minister oświadczył, że robotnicy z zagranicy nie będą wpuszczani zanim się nie zużyje wszystkich rezerw bezrobotnych. Na Łotwie jest kilkanaście tysięcy bezrobotnych. By skłonić bezrobotnych miejskich do wyruszenia na wieś, M-stwo uchwaliło płacić bezrobotnym premje. Rodzina bezrobotnego, która pracować będzie na wsi w ciągu roku, otrzyma premję w wys.od 70 do 100 łatów. Przewidywane jest osadzenie na wsi ok.tysiąca bezrobotnych rodzin, które otrzymają jednorazową zapomogę.

6. Z w i ą z e k u n j i b a ł t y c k i e j .Prasa łotewska /z 1.IV.1933 r./:W tych dniach w Rydze odbyło się zebranie organizacyjne związku unji bałtyckiej. W zebraniu wzięło udział 125 osób. Do Rady weszło 18 członków, którzy wyłonili zarząd, złożony z 5 członków oraz trzy komisje: 1/gospodarczą, 2/kulturalną i 3/polityczną.

Na prezesa honorowego unji zaproszony został prezydent państwa Kwiesis.

27 kwietnia ma się odbyć uroczyste otwarcie unji.-

7. S p r a w a k o m u n i k a c j i p o w i e t r z n e j . "Latvijas Kareivis" /Nr.77.IV.1933/:Łotewski zarząd poczt i telegrafów otrzymał od spółki "Lot" pismo z zawiadomieniem, że komunikacja na linii Warszawa-Wilno-Ryga-Tallin rozpocznie się 15 kwietnia.

Spółka "Deruluft" podejmie komunikację na linii Berlin-Królewiec-Ryga-Tallin-Leningrad 1 maja.

8. O r g a n S k u j e n e e k s a o p o l i t y c e B e r g a . "Latviesu Bals" /IV.1933/:W swoim czasie związek nacjonalistów /partja Berga/ odznaczył się w dziedzinie politycznej i gospodarczej. Wystarczy przypomnieć związki Berga z baronami nienieckimi w czasie, gdy naród łotewski nie szczędził ofiar, by utrzymać niepodległość. Berg opiekował się klubem nacjonalistów, którego członkowie stali się mordercami robotników, zamachowcami i oszustami.-

9. N a r a d a ł o t e w s k i e g o i e s t o Ń s k i e g o m i n i s t r ó w z a g r a n i c z n y c h . "Musų Rvtojus" /Nr.27.IV.1933/:W kwietniu ma się odbyć kolejna narada łotewskiego i estońskiego ministrów Spraw Zagranicznych. Będzie rozpatrzone cały szereg doniosłych kwestyj gospodarczych, w pierwszym zaś rzędzie sprawa unji celnej.

Pozatem ministrowie będą się naradzali nad sprawą utworzenia związku trzech państw bałtyckich:Litwy, Łotwy i Estonji.-

x

x

x

